

Švyturys

2014 m. spalio 22 d., trečiadienis. Nr. 81 (8597). 70-ieji

Ir mėnuo su žvaigžde čia būti norėjo...

Laima STONKUVIENĖ

Šeštadienį prasidėjo ir iki gruodžio 20 dienos tęsis Kretingos dvaro menų festivalis, kurio metu, anot organizatorių, bus atkuriamas istorinė tiesa – sugrąžinamos grajų Tiškevičių puoselėtos vertybės: muzika, vaizduojamasis menas, literatūra. Kaip savo sveikinime teigia festivalio globėjas Ministras Pirmininkas Algirdas Butkevičius, surengta šventė tokia graži, kad net mėnuo su žvaigžde čia būti panoro.

→ 7 p.

Renginio vedėjai Virginija Kochanskytė ir Juozas Pocius, visų vardu dėkodami už iki pat šv. Kalėdų Kretingoje vykstančią sielos šventę, gėlių įteikė festivalio sumanytojams Antanui Vinkui, Vidai Kanapkienei ir Šarūnei Petruškevičienei.

Gintauto Maciaus nuotr.

Ir mėnuo su žvaigžde čia būti norėjo...

(Atkelta iš 1 p.)

Festivalis prasidėjo muziejaus priegose, kur renginio vedėjai Virginija Kochanskytė ir Juozas Pocius skaitė kraštiečių priesaikus ir laiškus Kretingai, į dangų paleisti balionai su popierinėmis gervelėmis. Ant jų sparnų kiekvienas norintis galėjo užrašyti svajonę, kokia Kretinga turėtų būti, kad džiugintų ateities kartas. Tačiau prieš tai ant simbolinės atidarymo pakylės buvo pakviesti rajono savivaldybės vadovai, festivalio sumanytojai.

„Pastarųjų dienų Kretingos muziejaus įvykiai sujūdino ne tik Kretingą, bet ir visus, kurie domisi krašto istorija. Vakar visiems smalsu buvo sužinoti, ką slepia grafų Tiškevičių koplyčia. O šiandien prasideda festivalis, kuris į miestą atneš profesionalaus meno gūį. Tokio renginio, kuris primins anų laikų dvaro kultūrinį gyvenimą, iki šiol Kretingoje dar nebuvo. Turėsime progą įsitikinti, kad muziejus nėra vien eksponatų saugykla, jame verda ir kultūrinis gyvenimas, tęsiamos grafų Tiškevičių puoselėtos tradicijos“, – kalbėjo rajono meras Juozas Mažeika.

Savivaldybės Administracijos direktorius Virginijus Domarkas visų kretingiečių vardu už festivalį dėkojo trims renginio „banginiams“ – Algirdui Butkevičiui, jo patarėjui, klubo

ono merui Juozui Mažeikai bei jų kapitonei Vidai Kanapkienei. „Pats dangus palaimino festivalį, atsiusdamas tokį nuostabų orą“, – sakė V. Domarkas.

Seimo narės Jolitos Vaickienės teigimu, grafai Tiškevičiai, prieš beveik 150 metų išsigiję apleistą dvarą, pirmiausiai čia siekė atgaivinti kultūrinį gyvenimą. Šiandien muziejaus darbuotojų dėka dvaras atgyja, čia vėl skamba muzika, liejasi eilės. Seimo narė linkėjo ir toliau puoselėti gražias dvaro tradicijas, jas perduoti jaunajai kartai. Anot J. Vaickienės, dvaras – nebylus istorijos liudytojas. Žmonės keičiasi, o jis kaip stovi, taip ir stovės.

Antanas Vinkus prisipažino norįs visų akivaizdoje nusilenkti V. Kanapkienei – už visus darbus, kuriuos ji ir jos vadovaujamas kolektyvas padarė naujam gyvenimui prikeliant Kretingos dvarą. Išreikšdamas meilę ir pagarbą savo gimtajam miestui, A. Vinkus citavo poetą Justiną Marcinkevičių: „Aš čia gimiau... ir nepaliausiu niekada tavęs mylėjęs, mano mieste“. Anot A. Vinkaus, žmogus, kuris nesuvokia tautos istorijos ir istorijos savyje, yra menkas.

V. Kanapkienė neslėpė džiaugsmo dėl to, kas Kretingoje vyksta. „Į šią dienąėjome ilgai, net 22 metus, kad galėtume pasakyti „Mėnuo su žvaigžde čia būti norėjo“. Atnaujintuose dvaro pastatuose grafu Tiške-

Į dangų paleisti helio balionai su popierinėmis gervelėmis, ant kurių sparnų visi galėjo užrašyti vilties linkėjimus Kretingai.

atidaryta Kretingos krašto mėninių kūrybos darbų paroda „Sielos proveržiai“. Joje savo darbus pristato Asta Abramauskaitė-Gateliene, Alfonsas Lekaivičius, Andrius Miežis, Lidija Kuklienė, Liuda Liaudanskaitė, Neringa Martinėnaitė, Inga Juškienė, Danylė Urbakonienė, Agnė Pallionytė, Dalia Skridaitaitė, Valdonija Karaliūnienė, Živilė Sabaliauskaitė, Tadas Sorys ir kiti.

„Šioje parodoje savo kūrybą eksponuoja Kretingos krašto

„Kretingos krašto ainiai“ pirmininkui Antanui Vinkui ir ra-

Koncertą „Mano mylimas kraštas – Kretinga“, kuriame grojo ir dainavo kraštiečiai, pradėjo iš Kartenos kils Pranas Narušis.

ovaro pastatuose grafų Tiškevičių garbei skambės Kretingą garsinančių kraštiečių atliekėjų muzika. Už šią galimybę acių visiems kraštiečiams, festivalio vadovui Antanui Vinkui, meno vadovei Šarūnei Petruškevičienei ir, žinoma, rėmėjams, – sakė V. Kanpkienė.

Atkuriamame grafų Tiškevičių vasaros sode pasodinus penkis ąžuolukus, visi pakviestą į muziejaus Vandens malūno rūšį, kur sudėti festivalio išvakarėse rasti sarkofagai su Tiškevičių palaikais. „Jūs pirmieji galsite atiduoti pagarbą grafams Tiškevičiams. Dabar visų mūsų pareiga – atnaujinti grafų koplyčią, sarkofagus ir gražinti juos ten, kur buvo“, – teigė V. Kanpkienė. Kai kuriuos grafų Tiškevičių gyvenimo faktus priminė muziejaus direktorės pavaduotojas muziejinkystei Julius Karnarskas.

O muziejaus parodų salėse

Festivalio svečiams, rėmėjams pirmiesiems suteikta galimybė atiduoti pagarbą grafams Tiškevičiams. Sarkofagai su jų palaikais rasti ir į muziejaus saugyklą pervežti festivalio išvakarėse.

eksponeuoja Kretingos krašto menininkai: be galo skirtingi, daugiau ar mažiau žinomi Lietuvoje ir už jos ribų, užsiimantys tapyba, grafika, liejantys akvarelę, kuriantys juvelyrinius dirbinius iš emalio, gintaro, medžio, vario, žalvario, – parodą pristatė jos kuratorė, muziejaus Dailės skyriaus vedėja Danutė Šorienė.

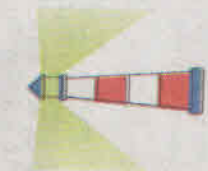
– Menininkų kūriniai – tarsi pokalbiai su savimi, tai lyg sustojimas pašėlusiam kasdienybės rate ir akimirkos išgyvenimai“.

Baigiamuoju festivalio „Mėnuo su žvaigžde čia būti norėjo“ pradžios akordu tapo koncertas „Mano mylimas kraštas – Kretinga“, kuriame dainavo ir grojo kraštiečiai Regina Maciūtė, Valentina Vadoklienė, Mindaugas Rojus, Pranas Narušis, Kazys Stonkus, kamerinės muzikos ansamblis „Si nata“.

Prieš koncertą perskaitytas festivalio globėjo Algirdo Butkevičiaus sveikinimas su linkėjimu, kad Kretinga taptų kultūros oazė, o Dvaro menų festivalio nekantriai laukytų ne tik kretinai, bet ir visa Lietuva.

A. Vinkui, V. Kanpkienei ir Š. Petruškevičienei išeiktos gėlės už sielos šventę, vykšiančią iki pat šv. Kalėdų.

Dėkodama visiems už palai-

Festivalio simboliais tapo grafų Tiškevičių herbo pagrindiniai ženklai – mėnuo ir žvaigždė. Apie tai grafas Juozapas Tiškevičius rašė:

„Norint žinot, kad ženklas Tiškevičių mėnuo
Prašau jus, neklauskites apie tai nė vieno.
Namai tie danguj buvo, kur saulė tekėjo.
Dėl to mėnuo su žvaigžde čia būti norėjo,
Nes mėnuo ir žvaigždės visą nuog saulės šviesybę
Aptur, dėl to čia savo padėjo meilybę.
Rojum dabar tuos namus kas vadin, neklydo,
Nes tame gyvenime mums medis pražydo“.

Atnaujnamame grafų Tiškevičių vasaros sode pasodinti penki ąžuolukai.

Muziejaus parodų salėse atidaryta Kretingos krašto menininkų kūrybos darbų paroda „Sielos proveržiai“.

Gintauto Maciaus nuotr.

kymą, už galimybę realizuoti visus sumanymus, V. Kanpkienė sakė: „Nėra nieko prasmingesnio nei dirbti jaučiant pritarimą. Sumanymai, kokius juos beturėtų me, liktų neįgyvendinti, jei ne rano vadovų, verslininkų pagalba ir parama. Ačiū visiems už tai, nes be Jūsų šis sodas taip gražiai nežydėtų, dvaro parkas nežaliuotų“.